የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ስድስተኛ ዓመት ቁጥር ፴፱
አዲስ አበባ ሰኔ ፳ ቀን ፲፱፻፺፪

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

6th Year No. 39
ADDIS ABABA - 27th June, 2000

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፪፻፱ ፲፱፻፺፪ ዓ.ም.
ስለ ቅርስ ጥናትና አጠባበቅ የወጣ
አዋጅ .... ገጽ ፩ሺ፫፻፵፭

CONTENTS

Proclamation No. 209/2000
Research and Conservation of Cultural Heritage
Proclamation .... Page 1345

አዋጅ ቁጥር ፪፻፱/፲፱፻፺፪

ስለቅርስ ጥናትና አጠባበቅ የወጣ አዋጅ

ቅርስ የአንድ ሕዝብ የዘመናት የኑሮ እንቅስቃሴ ፡ የሥራ እና የፈጠራ ክንውን መዘክር ስለሆነ ፤

ስለሰው ፡ ስለሌላውም ምድራዊ ሕይወት ዝርያ አመጣጥ ፡ እንዲሁም ስለተንዛዘበት የለውጥና የእድገት ሂደት በማጤን ተፈጥሮንና አካባቢን ይበልጥ ለመረዳት ለሚደረግ ጥናትና ምርምር ቅርሶች ምትክ የሌላቸው የመረጃ ምንጮች ስለሆኑ ፤

ቅርስ ለሳይንስ እድገትና እንዲሁም በጠቅላላ የሰውን ዘር በሚመለከት እውቀት ላይ ያለው ድርሻ የጎላና ዓለም አቀፋዊ ስለሆነ ፤

ኢትዮጵያ የየራሳቸው ታሪክና ባህል ያላቸው ብዙ ብሔር ብሔረሰቦችና ሕዝቦች የሚገኙባት ፡ ሕዝቦቿም ባሳለፉት የረጅም ዘመን ታሪክ በዓለም የባህል ቅርስነት የተመዘገቡትን ጨምሮ የበርካታ ቅርሶች ባለቤት ለመሆን የቻሉ ስለሆኑ ፤

ተተኪው ትውልድ ስለ ማንነቱ መገለጫ ለሆነው ታሪኩና ባህሉ ጥልቅና ሰፊ ግንዛቤ ይበልጥ እንዲኖር ቅርስ ከፍተኛ ሚና ስለሚጫወት ቅርስን መንከባከብና መጠበቅ የእያንዳንዱ ዜጋ ፡ የኅብረተሰቡና የመንግሥት ግዴታ በመሆኑ ፤

ለቅርስ የሚያስፈልገው እንክብካቤና ጥበቃ የሚሟላበትን መንገድ መቀየስ እና በነዚሁ ላይ በማናቸውም ደረጃ የሚደረግ የጥናትና የምርምር ሥራ ሥርዓት በያዘና የሀገሪቱንና የዜጎቿን መብትና ጥቅም በሚያስጠብቅ መልክ እንዲከናወን ማድረግ ስለሚገባ ፤

PROCLAMATION NO. 209/2000

A PROCLAMATION TO PROVIDE FOR RESEARCH AND CONSERVATION OF CULTURAL HERITAGE

WHEREAS, Cultural Heritage constitutes the imprints of a people's age-old way of life, labour and creativity;

WHEREAS, Cultural Heritage constitutes an indispensable source of information for the purpose of study and research regarding the origin and evolution of man and other forms of life and thereby for the better understanding of nature and environment.

WHEREAS, Cultural Heritage makes a major and universal contribution to the development of science and regarding the whole gamut of human knowledge generally;

WHEREAS, Ethiopia, a country of nations, nationalities and peoples with history and culture of their own, has through the course of its long history acquire numerous cultural heritage including those which have been registered in the World Cultural Heritage List;

WHEREAS, Cultural Heritage plays a major role in enabling the next generation to acquire profound and extensive awareness about its culture and history, which is the expression of its identity, and hence the protection and preservation of cultural heritage has been made the responsibility of each citizen, the society and the statse;

WHEREAS, it has become necessary to devise ways and means for the full protection and preservation of cultural heritage and to ensure that the research of Cultural Heritage at all stages is carried out in a way consonant with the national interest and the rights of the people;

ያንዱ ዋጋ 4·40
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹ሺ፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፭ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩· አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ "ስለ ቅርስ ጥናትና አጠባበቅ የወጣ አዋጅ ቁጥር ፪፻፱/፲፱፻፺፪" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል ።

፪· መቋቋም

፩· የኢትዮጵያ የቅርስ ጥናትና ጥበቃ ባለሥልጣን (ከዚህ በኋላ "ባለሥልጣኑ" እየተባለ የሚጠራ) የሕግ ሰውነት ያለው የመንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ ተቋቁሟል ።

፪· ባለሥልጣኑ ተጠሪነቱ ለማስታወቂያና ባህል ሚኒስትር ይሆናል ።

፫· ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ ፡

፩· "ሚኒስትር" ማለት የማስታወቂያና ባህል ሚኒስትር ነው ።

፪· "ባለሥልጣን" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ የተቋቋመው የቅርስ ጥናትና ጥበቃ ባለሥልጣን ነው ።

፫· "መማክርት ጉባኤ" ማለት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፰ የተመለከተው የቅርስ መማክርት ጉባኤ ነው ።

፬· "ቅርስ" ማለት በቅድመ ታሪክና በታሪክ ዘመን የሰው ልጅ የፈጠራና የሥራ እንቅስቃሴ ውጤት የሆነ የተፈጥሮ የለውጥ ሂደትን የሚገልጽና የሚመሰክር በሳይንስ ፡ በታሪክ ፡ በባህል ፡ በሥነጥበብና በዕደጥበብ ይዘቱ ከፍተኛ ተፈላጊነትና ዋጋ ያለው ማናቸውም ግዙፍነት ያለውና ግዙፍነት የሌለው ነገር ነው ።

፭· "ግዙፍነት የሌለው ቅርስ" ማለት በእጅ ለመዳሰስ የማያስችል ነገር ግን በዓይን ለማየት ፡ በጆሮ ለመስማት የሚቻል ቅርስ ሲሆን የብሔር ብሔረሰቦችና ሕዝቦች ልዩ ልዩ ትርዒትና ጨዋታ ፡ ሥነቃል ፡ የሃይማኖት ፡ የእምነት ፡ የጋብቻ ፡ የሐዘን ሥነ ሥርዓት ፡ ሙዚቃ ፡ ድራማና ሌሎች ተመሳሳይ ባህላዊ ዕሴቶች ፡ ወግና ልማድን ይጨምራል ።

፮· "ግዙፍነት ያለው ቅርስ" ማለት በእጅ የሚዳሰሱ ፡ በዓይን የሚታዩ የሚንቀሳቀሱና የማይንቀሳቀሱ ባህላዊና ታሪካዊ ወይም ሰው ሰራሽ ቅርሶችን ይጨምራል ።

፯· "የማይንቀሳቀስ ቅርስ" ማለት ከቦታ ወደ ቦታ ለማንቀሳቀስ የማይቻሉ ፡ በመሠረት ተገንብተው ቋሚ ከሆኑ ነገሮች ጋር የተያያዙና ከቦታ ወደ ቦታ ለማዛወር የሚቻለውም በማፍረስ ብቻ ሲሆን የሚከተሉትን ያካትታል ።

ሀ) መካነ ቅርሶች የተገኙባቸው ቦታዎች ፡ የፓሊዮንቶሎጂ የታሪክ ፡ የቅድመ ታሪክና የአርኪዎሎጂ ሥፍራዎች ፡

ለ) ህንፃ ፡ የመታሰቢያ ቦታ ፡ ሐውልት ፡ ቤተመንግሥት፡

ሐ) የጥንታዊ ከተማ ፍርስራሽ ፡ ጥንታዊ የመቃብር ቦታ፡ የዋሻ ሥዕሎችና ጽሑፎች ፡

መ) ቤተክርስቲያን ፡ ገዳም ፡ መስጊድ ፡ ወይም ማናቸውም የማምለኪያ ሥፍራ ።

፰· "የሚንቀሳቀስ ቅርስ" ማለት ከቋሚ ነገሮች ጋር በመሠረት ያልተገነቡና ከቦታ ወደ ቦታ ያለምንም ችግር በቀላሉ ሊንቀሳቀሱ የሚችሉ ከትውልድ ተላልፈው የደረሱን ቅርሶች ሲሆኑ የሚከተሉትን ያካትታል ፡

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE
General

1. *Short Title*

This Proclamation may be cited as the "Research and Conservation of Cultural Heritage Proclamation No. 209/2000."

2. *Establishment*

1) The Authority for Research and Conservation of Cultural Heritage (hereinafter referred to as "the Authority") is hereby established as a government institution with a juridical personality.
2) The Authority is accountable to the Minister of Information and Culture.

3. *Definition*

In this proclamation unless the context requires otherwise:

1) "Minister" means the Minister of Information and Culture;
2) "Authoriy" means the Authority for Research and Conservation of Cultural Heritage established under Article 2 of this Proclamation;
3) "Advisory Council" means the Council referred to in Article 8 of this Proclamation;
4) "Cultural Heritage" means anything tangible or intangible which is the product of creativity and labour of man in the pre-history and history times, that describes and witnesses to the evolution of nature and which has a major value in its scientific, historical, cultural, artistic and handicraft content;
5) "Intangible Cultural Heritage" means any Cultural Heritage that cannot be felt by hands but can be seen or heard and includes different kinds of performances and show, folklore, religious, belief, wedding and mourning ceremonies, music, drama, literature and similar other cultural values, traditions and customs of nations, nationalities and peoples;
6) "Tangible Cultural Heritage" means Cultural Heritage that can be seen and felt and includes immovable or moveable historical, and man made cultural heritage;
7) "Immovable Cultural Heritage" means Cultural Heritage attached to the ground with a foundation and which can be moved only by dismantling and shall include:
   (a) sites where Cultural Heritage have been discovered, palaeontological historic and pre-historic archeological places.
   (b) buildings, memorial places, monuments and palaces;
   (c) remains of ancient towns, burial places, cave paintings, and inscriptions;
   (d) church, monastery, mosque or any other places of worship.
8) "Movable Cultural Heritage" means Cultural Heritage not attached to the foundation and that can be moved from place to place easily and which are handed down from the past generation and shall include:

ሀ) የብራና ጽሁፍ ፡ የድንጋይ ላይ ጽሁፎችና ሥዕሎች፡ የድንጋይ መሳሪያዎች ፡ ከወርቅ ፡ ከብር፡ ከነሐስ ወይም ከብረት ወይም ከመዳብ ከሌሎች ንጥረ ነገሮች ከእንጨት ፡ ከድንጋይ ፡ ከቆዳ ፡ ከዝሆን ጥርስ ፡ ከቀንድ ፡ ከአጥንትና ከአፈር ወይም ከሌሎች ነገሮች የተሰሩ ቅርጾችና ምስሎች እንዲሁም የአርኪዎሎጂና የፓሊዮንቶሎጂ ቅሪቶች ፡

ለ) ጽሁፍና የግራፊክ ዶክመንት ወይም የሲኒማቶግ ራፊና የፎቶግራፍ ዶክመንት ፡ የድምጽ ወይም የቪዲዮ ቅጅ ዶክመንት ፡

ሐ) ከወርቅ ፡ ከብር ፡ ከነሐስ ፡ ከመዳብ ወይም ከሌሎች ነገሮች የተሰራ ገንዘብ ፡

መ) የብሔር ፡ ብሔረሰቦችና ሕዝቦች መገልገያ ጌጥ ወይም ባህላዊ ዕቃ ።

፱· "የቅርስ ምዝገባ" ማለት ቅርስን ለመለየት ፡ ለመቆጣጠር፡ ለማጥናት ለመንከባከብና ለመጠገን ፡ ለትምህርትና ለመዝናኛነት አገልግሎት የሚውሉበትን ሁኔታ ለማመቻቸት እንዲቻል ስለ ቅርሱ ሰፊ መረጃ ለማሰባሰብ በተዘጋጀ ቅጽ መመዝገብና እንደ አመቺነቱ በፎቶግራፍ፡ በፊልምና በቪዲዮ መቅረጽንም ይጨምራል ።

፲· "ጥገና" ማለት ጥንታዊ ይዘቱ ሳይለወጥ ለቅርሶች የሚደረግ አጠቃላይ እንክብካቤና ጥበቃ ነው ።

፲፩· "ቁፋሮ" ማለት ማንኛውም ከምድር በታች የሚገኝን ቅርስ ለማውጣትና ለማጥናት በሰው ኃይል ወይም በመሳሪያ መቆፈር ነው ።

፲፪· "ሙዚየም" ማለት ለትርፍ የተቋቋመ ድርጅት ያልሆነ ቅርሶችን የሚሰበስብ ፡ የሚጠብቅና የሚጠግን ፡ ለምርምር ለጥናት ፡ ለማስተማሪያና ለመዝናኛነት ስብስቦችን በሚገባ አዘጋጅቶ ለኅብረተሰቡ አገልግሎት የሚሰጥ ተቋም ነው ።

፲፫· "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው ።

፬· ዓላማ

ባለሥልጣኑ የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል ፡

፩· ቅርሶች በታሪክ ምስክርነታቸው ከትውልድ ወደ ትውልድ እንዲተላለፉ ሳይንሳዊ ምዝገባና ቁጥጥር ማከናወን ፡

፪· ቅርሶችን ከሰው ሰራሽና ከተፈጥሮ አደጋዎች መከላከል፡

፫· ከቅርሶች የሚገኙ ጥቅሞች ለሀገሪቱ ኢኮኖሚያዊና ማኀበራዊ ልማቶች እገዛ እንዲያደርጉ ማስቻል እና

፬· ቅርሶችን ማግኘትና ማጥናት ።

፭· ዋና መሥሪያ ቤት

የባለሥልጣኑ ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ ቅርንጫፍ መሥሪያ ቤቶችን በማናቸውም ቦታ ለማቋቋም ይችላል ።

፮· የባለሥልጣኑ ሥልጣንና ተግባር

ባለሥልጣኑ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል ፡

፩· አግባብ ካለው አካል ጋር በመተባበር ቅርሶችን ይመዘግባል ፡

፪· ቅርሶችን ይንከባከባል ይቆጣጠራል ፡ እንዲሁም ስለቅርሶች መረጃ ይሰበስባል ፡ ቅርስ መሆን ያለመሆኑን ይለያል ፡ ደረጃም ያወጣል ፡

፫· ስለቅርስ ምንነት ፡ ጥቅምና አጠባበቅ ፡ አስፈላጊውን ትምህርትና ምክር ይሰጣል ፡

(a) parchment manuscripts, stone paintings and implements, sculptures and statues made of gold, silver, bronze, iron, copper or of any other mineral or wood, stone, inscriptions of skin, ivory, horn, archaeological and bone or earth or of any other material, and also Palaeontological remains;

(b) written and graphic documents or cinematographic and photographic documents or sound and video recordings;

(c) coins made of gold, silver, bronze, copper or of any other materials;

(d) ethnographic implement, ornament or any other cultural object of nations, nationalities and peoples.

9) "Cultural Heritage Registration" means registration in the form prepared to collect wide information of Cultural Heritage, which shall include photographing, recording in film or video, as appropriate, so as to put in place the means to catalogue, inspect, study, protect and conserve cultural heritage and facilitate utilization of same for the purpose of recreation and education;

10) "Conservation" means a general protection and preservation activity carried on a Cultural Heritage without changing its antique content;

11) "Excavation" means the activity of systematic digging up any Cultural Heritage situated underground with manpower or machine in order to conduct a study on such Cultural Heritage;

12) "Museum" means a non-profitable organization which collects, preserves and repairs Cultural Heritage renders service to the public by preparing and organizing collections for their use in research, study, education and entertainment.

13) "Person" means a physical or juridical person.

4. *Objectives*

The Authority shall have the following objectives:

1) carry out a scientific registration and supervision of Cultural Heritage so that, Cultural Heritage, as bearing witnesses to history, may be handed down from generation to generation;
2) protect Cultural Heritage against man-made and natural disasters;
3) enable the benefits of Cultural Heritage assist in the economic and social development of the country; and
4) discover and study Cultural Heritage.

5. *Head Office*

The Authority shall have its head office in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere, as may be necessary.

6. Powers and Duties of the Authority

The Authority shall have the following powers and duties:

1) registers Cultural Heritage in cooperation with the appropriate body;
2) protects and supervises Cultural Heritage; collects information on Cultural Heritage, define the nature and classify the standards of same.
3) give the necessary education and advice on the content, benefit and preservation of Cultural Heritage;

፬· ቅርሶችን በሙዝዬም በማሰባሰብ ለጎብኝዎችና ለተመራማሪዎች ያቀርባል ፣ በሀገር ውስጥና በውጭ ሀገር ኤግዚቢሽን በማዘጋጀት እንዲታይ ያደርጋል ፣
፭· በቅርሶች ላይ ጥናትና ምርምር ያካሂዳል ፣ እንዲካሄድም ፈቃድ ይሰጣል ፣ ይቆጣጠራል ፣
፮· ሙዚዬም ለሚያቋቁም ሰው የሙያና የብቃት እንዲሁም የቅርስ ምዝገባ የምሥክር ወረቀት ይሰጣል ፣
፯· ለቅርስ ጥገናና እንክብካቤ ሥራዎች የሥራ ፈቃድ ይሰጣል ፣
፰· ቅርሶች ከአገር እንዳይወጡ ይቆጣጠራል ፣ በልዩ ልዩ ሕገ ወጥ በሆኑ መንገዶች ተወስደው በውጭ ሀገር የሚገኙ ቅርሶች ወደ ሀገር የሚመለሱበትን መንገድ ያመቻቻል ፣
፱· በስጦታ ወደ ውጭ አገር የሚሄዱ ዕቃዎች ቅርስ አለመሆናቸውን ለማረጋገጥ የሚያስችል ሥርዓት ይዘረጋል ፣ ለጥናትና ለምርምር ወደ ውጭ ለሚላኩ የአርኪዎሎጂ ናሙናዎች ፣ ካስቶች ፈቃድ ይሰጣል ፣ ለንግድ አላማም እንዳይውሉ አስፈላጊውን ቁጥጥር ያደርጋል ፣
፲· በየክልል መስተዳድሮች ለሚካሄዱ የቅርስ ጥበቃና እንክብካቤ እንዲሁም ጥናትና ምርምር ሥራዎች የሙያና የቴክኒክ ድጋፍ ይሰጣል ፣
፲፩· ባለሥልጣኑ የተቋቋመበትን ዓላማ ለማስፈፀም ባለሙያዎች በየመስኩ እንዲሰለጥኑ ያደርጋል ፣
፲፪· ቅርሶችን በተመለከተ አገሪቱ የተቀበለቻቸውን ዓለም አቀፍ ስምምነቶች ተግባራዊ ያደርጋል ፣
፲፫· በዓለም አቀፍ ፣ በአገርና በክልል ደረጃ ኢትዮጵያን በተመለከተ የሚቀርቡ ቅርስ ነክ የሆኑ ኤግዚቢሽኖችን ደረጃ ያወጣል ፣ ፈቃድ ይሰጣል ፣
፲፬· በታሪካዊና ባህላዊ ቅርሶች ስያሜና ምስል የሚወጡ የንግድና ሌላም ምልክቶች የቅርስን ታሪካዊ እሴት የማይነኩ መሆናቸውን ያረጋግጣል ፣
፲፭· ለሚሰጠው ፈቃድና አገልግሎት ያስከፍላል ፣
፲፮· የንብረት ባለቤት ይሆናል ፣ ውል ይዋዋላል ፣ በስሙ ይከሳል ፣ ይከሰሳል ፣
፲፯· ዓላማውን ከግቡ ለማድረስ ሌሎች ተግባሮችን ያከናውናል ።

፯· <u>የባለሥልጣኑ አቋም</u>

ባለሥልጣኑ ፣
፩· የመማክርት ጉባኤ ፣
፪· ዋና ሥራ አስኪያጅ ፣ እና
፫· አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይኖሩታል ።

፰· <u>የመማክርት ጉባኤ</u>

፩· ባለሥልጣኑ በሚኒስትሩ አቅራቢነት በመንግሥት የሚሰየሙ ፲፫ አባላት የሚገኙበት የመማክርት ጉባኤ ይኖረዋል ።
፪· የመማክርት ጉባኤ ተጠሪነቱ ለሚኒስትሩ ይሆናል ።

፱· <u>የመማክርት ጉባኤው ሥልጣንና ተግባራት</u>

የመማክርት ጉባኤው ከዚህ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል ፣
፩· የባለሥልጣኑ ሥልጣንና ተግባር የሚሻሻልበትን ሁኔታ አጥንቶ ለሚኒስትሩ ያቀርባል ፣

4) collects Cultural Heritage in museum and makes available same to visitors and researchers; organizes exhibition to be held and displayed in the country or abroad;
5) carries out study and research on cultural heritage, issues permit for study and research, and supervises same;
6) gives a professional qualification certificate for any person who establishes a museum and a certificate of registration of Cultural Heritage;
7) gives permission for Cultural Heritage restoration and conservation works;
8) controls illicit trafficking and looting of Cultural Heritage. Take all the necessary measures and devises, ways for the repatriation of Cultural Heritage which have been taken out illegally and held in foreign countries;
9) creates a system which warrants an efficient controlling mechanism with regard to clearance of souvenirs; grants permit for archaeological samples, and casts that are sent abroad for study and research; controls and forbids their use for commercial purposes.
10) provides professional and technical support for preservation and protection of Cultural Heritage as well as for study and research activities conducted on same in Regional Administrations;
11) trains experts for the accomplishment of the objectives of the Authority;
12) implements international agreements regarding Cultural Heritage which have been ratified by the country;
13) sets standards for exhibitions regarding Ethiopia to be staged at the international, national, and regional levels; issues permit for same;
14) ascertains that commercial and another marks that bear the names and pictures of Cultural Heritage do not damage its values.
15) charge fees for license it issues and service it renders;
16) owns property, enters into contract, sue and be sued in its own name;
17) performs such other activities to attain its objective.

7. *Organization of the Authority*

The Authority shall have:
1) Advisory Council;
2) a General manager; and
3) the necessary staff.

8. *The Advisory Council*

1) The Advisory council shall be composed of 13 members who are to be recommended by the minister and designated by the government.
2) The Advisory council shall be accountable to the minister.

9. *Powers and Duties of the Advisory Council*

The Advisory Council shall have the following powers and duties:
1) study and submit to the minister proposals relating to the powers and duties of the Authority;

፪· ባለሥልጣኑ የተሰጠውን ተግባርና ኃላፊነት እንዲወጣ ምክር ይሰጣል ፣

፫· የቅርስ ጥናትና ጥበቃ የሥራ ክንውን በየጊዜው ይገመግማል ፣

፬· በባለሥልጣኑ የሚከናወኑትን የቅርስ ጥበቃ ዕቅዶችንና ፕሮጀክቶችን ይመረምራል ፤ ምክርም ይሰጣል ።

፲· <u>የመማክርት ጉባኤው ስብሰባዎች</u>

፩· ጉባኤው በዓመት ሁለት ጊዜ ይሰበሰባል ፤ ሆኖም በሰብሳቢው ወይም በአንድ ሶስተኛ አባላት ጥሪ በማናቸውም ጊዜ ሊሰበሰብ ይችላል ፣

፪· በስብሰባው ላይ ከግማሽ በላይ አባላት ከተገኙ ምልዓተ–ጉባኤ ይሆናል ፣

፫· የጉባኤው ውሳኔ በአብዛኛው ድምፅ ይወሰናል ፤ ድምፁ ለሁለት በዕኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል ፣

፬· ጉባኤው የራሱን የስብሰባ ሥነ ሥርዓት ደንብ ያወጣል ።

፲፩· <u>ስለ ዋናው ሥራ አስኪያጅ ሥልጣንና ተግባር</u>

፩· ዋናው ሥራ አስኪያጅ በሚኒስትሩ አቅራቢነት በመንግሥት ይሾማል ።

፪· ዋናው ሥራ አስኪያጅ የባለሥልጣኑ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በመሆን ባለሥልጣኑን ይመራል ፤ ያስተዳድራል ።

፫· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ ዋና ሥራ አስኪያጁ ፣

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ ለባለሥልጣኑ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባሮች ሥራ ላይ ያውላል ፣

ለ) የባለሥልጣኑን የሥራ ፕሮግራም እንዲሁም ዓመታዊ ረቂቅ በጀት ያዘጋጃል ፤ ሲፈቀድም ተግባራዊ ያደርጋል ፣

ሐ) በሲቪል ሰርቪስ ህግ መሠረት የባለሥልጣኑን ሰራተኞች ይቀጥራል ፤ ያስተዳድራል ፣

መ) የባለሥልጣኑን የሥራ መግለጫና አጠቃላይ የሥራ ሪፖርት ለሚኒስትሩ ያቀርባል ፣

ሠ) ለባለሥልጣኑ በተፈቀደ በጀትና የሥራ ፕሮግራም መሰረት የባንክ ሂሳብ ይከፍታል ፤ ገንዘብ ወጭ ያደርጋል ።

ረ) ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚደረጉ ግንኙነቶች ሁሉ ባለሥልጣኑን ይወክላል ፣

፬· ዋናው ሥራ አስኪያጅ ለባለሥልጣኑ የሥራ ቅልጥፍና በሚያስፈልገው መጠን ሥልጣንና ተግባሩን ለባለሥልጣኑ ኃላፊዎችና ሰራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል ።

፲፪· <u>የባለሥልጣኑ በጀት</u>

የባለሥልጣኑ በጀት ከሚከተሉት ምንጮች የተውጣጣ ይሆናል ።

ሀ) በመንግሥት የሚመደብለት በጀት ፣

ለ) ከአገልግሎትና ከፈቃድ ከሚሰበሰብ ገቢ ፤ እና

ሐ) ከሌሎች ምንጮች ።

፲፫· <u>የሂሳብ መዛግብት</u>

፩· ባለሥልጣኑ የተሟላና ትክክለኛ የሆነ የሂሳብ መዛግብትና ሰነዶች ይይዛል ።

፪· የባለሥልጣኑ የሂሳብ መዛግብትና ሰነዶች በዋናው ኦዲተር ወይም እርሱ በሚሰይማቸው ሌሎች ኦዲተሮች በየዓመቱ ይመረመራሉ ።

2) provide advice to enable the Authority carry out its duties and responsibilities;

3) Evaluate periodically the activities on the study and conservation of Cultural Heritage;

4) Evaluate preservation projects and programme of Cultural Heritage undertaken by the Authority and provides advice.

10. *Meetings of the Advisory Council*

1) The Council shall meet twice a year; provided, however, that it may meet at any time at the request of the Chairperson or one third of its members.

2) There shall be a quorum where the majority of the members are present.

3) Decision of the Council shall be passed by majortiy vote; provided, however, that the Chairperon shall have a casting vote in case of a tie.

4) The Council shall draw up its own rules of procedure.

11. *Powers and Duties of the General Manager*

1) The General Manager shall, on recommendation of the Minister, be appointed by Government.

2) The General Manager shall be the Chief executive officer of the Authority and shall direct and administer the Authority.

3) Without prejudice to Sub-Article (2) of this Article, the General Manager shall:

(a) implement the powers and duties of the Authority as provided for under Article 6 of this proclamation;

(b) prepare the work plan and program as well as the annual budget proposal of the Authority: and implement same upon approval;

(c) employ and administer the personnel of the Authority in accordance with Federal Civil Service laws;

(d) Submit to the Minister the overall activities report and the work description of the Authority;

(e) open bank accounts and effect expenditure on the basis of the approved budget and work program of the Authority;

(f) represent the Authority in all its dealings with third parties.

4) The General Manager may delegate his powers and duties to officials and employees of the Authority to the extent necessary for the efficient management of the Authority.

12. *Budget*

The budget of the Authority shall be drawn from the following sources:

(a) Budget allocated to it by the Government;

(b) Income from service and permit fees; and

(c) Other sources.

13. *Books of Account*

1) The Authority shall keep complete and accurate books of accounts and documents.

2) The books of accounts and other financial documents of the Authority shall be audited annually by the Auditor General, or by other auditors designated by him.

ክፍል ሁለት
ስለቅርስ አስተዳደር

፲፬. ስለቅርስ ባለቤትነት

፩. ቅርሶች በመንግሥት ወይም በማናቸውም ሰው ባለቤትነት ሊያዙ ይችላሉ ።

፪. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም በዚህ አዋጅ ክፍል ሦስት ድንጋጌ መሰረት የተገኙ ቅርሶች በባለቤትነት ሊያዙ የሚችሉት በመንግሥት ብቻ ነው።

፲፭. ሙዚየም ስለማቋቋም

የሙያና የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ከባለሥልጣኑ ያገኘ ማንኛውም ሰው ሙዚየም ሊያቋቁም ይችላል ፤ አፈፃፀሙም በሚወጣው ደንብና መመሪያ መሰረት ይወሰናል ።

፲፮. ቅርሶችን በደረጃ ስለመመደብ

ቅርሶችን በብሔራዊና በክልል ደረጃ መመደብ በሕግ ይወሰናል ።

፲፯. ስለቅርሶች ምዝገባ

፩. ማንኛውም ሰው በባለቤትነት የያዘውን ቅርስ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት ማስመዝገብ አለበት ።

፪. ባለሥልጣኑ ለአያያዛቸውና ለአጠባበቃቸው የሚያመች መለያ በመስጠት ቅርሶችን ይመዘግባል ።

፫. ማንኛውም ሰው ላስመዘገበው ቅርስ የምዝገባ የምስክር ወረቀት ይሰጠዋል ።

፬. በዚህ አዋጅ መሰረት ለቅርሶች ምዝገባ የሚደረገውን ማናቸውንም ወጭ ባለሥልጣኑ ይሸፍናል ።

፲፰. የቅርስ ባለይዞታ የሆነው ሰው ግዴታዎች

ማናቸውንም ቅርስ በባለቤትነት የያዘ ሰው የሚከተሉት ግዴታዎች አሉበት ፡

፩. በራሱ ወጭ ለቅርሱ ተገቢውን ጥበቃና እንክብካቤ ማድረግ ፤

፪. ቅርሱን ለኤግዚቢሽን ወይም በሌላ ሁኔታ ለሕዝብ እንዲታይ በባለሥልጣኑ ሲጠየቅ መፍቀድ ፤

፫. ስለቅርሱ አያያዝና አጠቃቀም የሚመለከቱ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎችና በአዋጁ መሰረት የወጡ ደንቦችንና መመሪያዎችን ማክበር አለበት ።

፲፱. ስለቅርስ ጥገናና እንክብካቤ

፩. ማናቸውንም የቅርስ ጥገናና እንክብካቤ ሥራ ለማከናወን በቅድሚያ ከባለሥልጣኑ ፈቃድ ማግኘት ያስፈልጋል ፤

፪. ጥገናና እንክብካቤው ከባለቤቱ አቅም በላይ የሆነ ወጭ የሚያስከትል ሲሆን ወጭውን በከፊል ለመሸፈን መንግሥት አስፈላጊውን ድጋፍ ሊሰጥ ይችላል ።

፳. በይዞታ ለመጠቀም በተሰጠ መሬት ላይ ስለሚገኝ ቅርስ ጥበቃ

ማንኛውም ሰው በይዞታ እንዲጠቀምበት በተሰጠው መሬት ላይ የሚገኝ ቅርስ በሚገባ መጠበቁን ማረጋገጥ አለበት።

፳፩. ቅርሶችን ስለማንቀሳቀስ

፩. ባለሥልጣኑ በጽሑፍ ካልፈቀደ በስተቀር የማይንቀሳቀስ ቅርስን መጀመሪያ ከነበረበት ቦታ ወደ ሌላ ቦታ ማንቀሳቀስ አይቻልም።

፪. የተመዘገበ የሚንቀሳቀስ ቅርስን መጀመሪያ ከነበረበት ቦታ ወደ ሌላ ቦታ ለማንቀሳቀስ በቅድሚያ ባለሥልጣኑን ማሳወቅ ያስፈልጋል።

፳፪. የቅርሶች አጠቃቀም

፩. ቅርሶች ለሣይንስ ፡ ለትምህርት ፡ ለባህልና ለሥነ ጥበብ ዕድገት አስተዋጽኦ ለሚያደርጉ ተግባሮች ጥቅም ላይ ይውላሉ።

PART TWO
Management of Cultural Heritage

14. *Ownership of Cultural Heritage*

1) Cultural Heritage may be owned by the state or by any person.
2) Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, Cultural Heritage discovered in accordance with the provisions of Part Three herein may be held in ownership only of the state.

15. *Establishment of Museums*

Any person, whose professional qualification has been certified by the Authority may establish a museum. The implementation and execution of same shall be determined by the regulation and directives to be issued.

16. *Classification of Cultural Heritage*

The classification of Cultural Heritage at National and Regional level shall be determined by law.

17. *Registration of Cultural Heritage*

1) Any person who holds Cultural Heritage in ownership shall get registered same in accordane with the directives issued by the minister.
2) The Authority shall register Cultural Heritage using codes appropriate for their custody and preservation.
3) A certificate of registration shall be issued to the person for the Cultural Heritage he has got registered.
4) Expenses incurred in connection with the registration of Cultural Heritage pursuant to this Article shall be borne by the Authority.

18. *Duties of Owners of Cultural Heritage*

Any person who possesses a Cultural Heritage shall have the following duties:

1) to preserve and protect properly the Cultural Heritage on his own expense;
2) to allow, upon the request of the Authourity, the use of Cultural Heritage for exhibition or public display;
3) respect the provisions of this proclamation dealing with the handling and use of the Cultural Heritage and of the regulations and directives issued pursuant to same proclamation.

19. *Conservation and Restoration of Cultural Heritage*

1) Any conservation and restoration work on Cultural Heritage shall be carried out with the prior approval of the Authority.
2) Where the expenses required for the conservation and restoration are beyond the means of the owner, the government may grant the necessary assistance to cover part of such expenses.

20. *Preservation of Cultural Heritage Situated on Land Given in Usufruct*

Any person shall ensure the preservation of Cultural Heritage situated on land which is given to him in usufruct.

21. *Removal of cultural Heritage*

1) An immovable Cultural Heritage may not be removed from its original site without the prior written approval of the Authority.
2) Any person shall notify the Authority before removing registered movable Cultural Heritage from its original site.

22. *The Use of Cultural Heritage*

1) Cultural Heritage shall be used for the purpose of promoting the development of science, education, culture and fine arts.

፪· ቅርሶችን ለኢኮኖሚያዊና ለሌሎች ተግባሮች መጠቀም የሚቻለው አጠቃቀሙ ለአጠባበቃቸው እንቅፋት የማይፈጥር ሲሆንና ታሪካዊ ፣ ሣይንሳዊ ፣ ባህላዊና ሥነ ጥበባዊ ዋጋቸውን የማይቀንስ ሲሆን ብቻ ነው።

፫· ቅርሶች በጥቅም ላይ የሚውሉት በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣው መመሪያ መሠረት ይሆናል።

፳፫· የቅርሶችን ባለቤትነት ስለማስተላለፍ

፩· ማንኛውም ሰው የያዘውን ቅርስ በማናቸውም ሁኔታ ለሌላ ሰው ሲያስተላልፍ ሁለቱም ወገኖች በቅድሚያ ባለሥልጣኑን በጽሑፍ ማሳወቅ አለባቸው።

፪· ባለሥልጣኑ ለሽያጭ የቀረቡ ቅርሶችን የመግዛት ቅድሚያ መብት ይኖረዋል።

፳፬· በቅርሶች ስለመነገድ

፩· ማንኛውም ሰው ቅርሶችን ለንግድ ዓላማ መግዛትና መሸጥ አይችልም።

፪· ማንኛውም ሰው ቅርሶችን ለንግድ ሥራ በፊልም ወይም በማናቸውም ሁኔታ መቅረጽ ወይም መቅዳት የሚችለው በሚወጣው ደንብ ወይም መመሪያ መሠረት ነው።

፳፭· ቅርሶችን ስለመውረስ

ማንኛውም ቅርስ፡

፩· በዚህ አዋጅና ይህንን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት ተገቢው ጥበቃ ፣ ጥገናና ዕድሳት ያልተደረገለት ወይም ለብልሽት የተጋለጠ ፣ ወይም በአንቀጽ ፳፪/፫/ ከተመለከተው ውጭ ጥቅም ላይ በማዋል ለጥፋት ወይም ለብልሽት የተጋለጠ ፣ ወይም

፪· በቤተ መዘክር የመጠበቁ አስፈላጊነትና የተገቢው ካሣ ክፍያ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ሲወሰን ፣ ወይም

፫· ከባለሥልጣኑ ፈቃድ ሳያገኝ ወደ ውጭ አገር ሊወጣ ሲል የተያዘን ቅርስ ባለሥልጣኑ ሊወርስ ይችላል።

፳፮· በሌላ አገር ስለሚገኝ ቅርስ

፩· በሕገ ወጥ መንገድ በሌላ አገር የሚገኝ ቅርስ ወደ አገር እንዲመለስ ይደረጋል ።

፪· በተለያየ ሁኔታ ውጭ አገር የሚገኝ ቅርስ መረጃ ይሰበሰባል ፣ ሕዝብም እንዲያውቀው ይደረጋል ።

፳፯· ቅርስን ከሀገር ስለማውጣት

ቅርስን ከሀገር ማስወጣት አይቻልም ፣ ሆኖም ሚኒስትሩ ሲፈቅድ ለሣይንሳዊ ጥናት ፣ ለባሕል ልውውጥ ወይም ለኤግዚቢሽን ቅርስን በጊዜያዊነት ከሀገር ለማውጣት ይቻላል።

፳፰· ወደ ሀገር ስለገባ የሌላ ሀገር ቅርስ

ለባሕል ልውውጥ ወይም ለኤግዚቢሽን ወይም በሌላ ምክንያት በጊዜያዊነት ሀገር ውስጥ የገባ የሌላ ሀገር ቅርስ እንደአስፈላጊነቱ መንግሥታዊ ጥበቃ ይደረግለታል።

ክፍል ሦስት
ስለቅርሶች ፍለጋ ፣ ግኝትና ጥናት

፳፱· ፍለጋ ፣ ግኝትና ጥናት

የቅርስ ፍለጋ ግኝትና ጥናት የሚደረገው በፖሊዮንቶሎጂ ፣ በአርኪዮሎጂ፣ በአንትሮፖሎጂና በተዛማጅ የጥናት መስኮች ላይ ነው።

፴· ፈቃድ ስለማስፈለጉ

፩· ማንኛውም ሰው አስቀድሞ ከባለሥልጣኑ የጽሑፍ ፈቃድ ካላገኘ በስተቀር የቅርስ ፍለጋ ፣ ግኝትና ጥናት ለማካሄድ አይችልም።

2) The use of Cultural Heritage for economic and other purposes may only be allowed if such use is not detrimental to its preservation and does not impair its historical, scientific and artistic values.

3) The use of Cultural Heritage shall be in accordance with the directives to be issued under this proclamation.

23. *Transfer of Ownership of Cultural Heritage*

1) Where any holder of Cultural Heritage transfers it to another, both parties shall submit, in advance, a written notification to the Authority.

2) The authority shall enjoy a right of preemption over the sale of Cultural Heritage.

24. *Trading in Cultural Heritage*

1) No person may engage in the purchase and sale of Cultural Heritage for commercial purposes.

2) Any person may record Cultural Heritage on film or cast or reproduce them in any manner for commercial purposes in accordance with the regulations or directives to be issued.

25. *Expropriation of Cultural Heritage*

Any Cultural Heritage:

1) which is not properly protected, repaired and restored; or, which is exposed to decay, contrary to the provisions of this proclamation, regulations and directives to be issued for the implementation of this proclamation; or, which is exposed to damage or decay due to its use contrary to the manner prescribed in Article 22(3); or

2) whose custody in a museum is deemed necessary, and compensation thereof is decided by the Council of Ministers;

3) which has been detained while being taken out of the country illegally, may be confiscated by the Authority.

26. *Repatriation of Cultural Heritage*

1) Cultural Heritage illegally held in other countries shall be repatriated.

2) Data on Cultural Heritage held in other countries shall be collected and publicized.

27. *Cultural Heritage Outside the Country*

Exporting Cultural Heritage is prohibited; however, it may be temporarily taken out of the country for scientific study, cultural exchange or exhibition upon the approval of the Minister.

28. *Foreign Cultural Heritage Brought into Ethiopia*

Foreign Cultural Heritage, which is brought into Ethiopia for the purpose of cultural exchange, or exhibition, or other purposes shall be accorded government protection as necessary.

PART THREE
Exploration, Discovery and Study of Cultural Heritage

29. *Exploration, Discovery and Study of Cultural Heritage*

Exploration discovery & study of cultural Heritage shall be conducted on Palaeontology, Archaeology, Anthropology and related fields.

30. *Requirement of Permit*

1) No person may conduct exploration, discovery, and study of Cultural Heritage without obtaining a prior written permit from the Authority.

፪· ባለሥልጣኑ የቅርስ ፍለጋ ግኝትና ጥናት ፈቃድ ከመስጠቱ በፊት አመልካቹ ሥራው የሚጠይቀው የሙያ ብቃትና አስፈላጊ የገንዘብ አቅም ያለው መሆኑን ማረጋገጥ አለበት ።

፴፩· **ስለ ማመልከቻ ይዘት**

የቅርስ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ለማካሄድ ለባለሥልጣኑ የሚቀርብ ማመልከቻ ይዘት ይህን አዋጅ ለማስፈፀም በሚወጣው ደንብ ወይም መመሪያ መሠረት ይሆናል።

፴፪· **ስለ ፈቃዱ ይዘት**

የቅርስ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ለማካሄድ የሚሰጥ ፈቃድ የሚይዛቸው ዝርዝሮች ይህን አዋጅ ለማስፈፀም በሚወጣው ደንብ ወይም መመሪያ መሠረት ይሆናል።

፴፫· **ፈቃዱ ፀንቶ ስለሚቆይበት ጊዜ**

፩· የቅርስ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ፈቃድ የሚሰጠው ከሦስት ዓመት ላልበለጠ ጊዜ ይሆናል።

፪· የፍለጋ ግኝትና ጥናት ሥራው ከመጠናቀቁ በፊት የፈቃድ ጊዜው ካለቀ ባለሥልጣኑ ፈቃዱን ከሁለት ዓመት ላልበለጠ ጊዜ ሊያድስ ይችላል።

፫· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) ከተሰጡት ጊዜያቶች በላይ ተጨማሪ ጊዜ ካስፈለገ በአዲስ መልክ ማመልከቻ ቀርቦ እንደአስፈላጊነቱ በባለሥልጣኑ ሊፈቀድ ይችላል።

፴፬· **የፈቃድ ማውጫና ማሳደሻ ክፍያ**

የቅርስ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ፈቃድ ለማውጣትና ለማሳደስ የሚደረገው ክፍያ ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በሚወጣው ደንብ ይወሰናል።

፴፭· **ፈቃዱ የተሰጠው ሰው ግዴታዎች**

የቅርስ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ፈቃድ የተሰጠው ሰው የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩበታል፡

፩· ስለ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ስለ ሥራው አካሄድ በየጊዜው ለባለሥልጣኑ ዘገባና ሪፖርት የማቅረብ ፡

፪· ስለ እያንዳንዱ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት የተሟላ መግለጫ የያዘ ልዩ መዝገብ የመያዝ ፡

፫· ማንኛውንም ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት በሚገባ ጠብቆ ለባለሥልጣኑ የማስረከብ ፡ ለጥናትና ምርምር በሚያመች መንገድ የማስቀመጥ፡

፬· ከባለሥልጣኑ ጋር በሚደረግ ስምምነት መሠረት የቅርስ ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት በምሥጢር የመጠበቅ ፡

፭· እንዲያጠና ወይም እንዲፈልግ ከተፈቀደለት የጥናት ዓይነትና የጥናት ቦታ ውጭ ያለማከናወን ፡

፮· ጥናቱ የሚካሄድበትን አካባቢ ሕዝቦች ባህል ፡ እምነትና ሥነ ልቦና በማይጎዳ መልክ የማጥናት ፡

፯· የፍለጋ ሥራው ከተጠናቀቀ በኋላ ፍለጋው የተካሄደ በትን ቦታ ቀድሞ እንደነበር የማድረግ ፡

፰· በቅርሶች ፍለጋ ፡ ግኝትና ጥናት ሥራ ኢትዮጵያውያንን የማሳተፍና የማሠልጠን ፡

፱· በጥናቱ ተሳታፊ ለሚሆኑት ኢትዮጵያውያን የመድን ዋስትና መግባት ፡

፲· የሙያው ዲስፕሊን የሚጠይቃቸውን ግዴታዎች የማክበር ፡ እና

፲፩· ይህን አዋጅና አዋጁን ለማስፈፀም የሚወጣውን ደንብና መመሪያ የማክበርና የመፈፀም ግዴታ አለበት።

2) The Authority shall, before granting the permit, ensure that the applicant is professionally competent and has adequate financial resources to carry out the exploration, discovery, and study work.

31. *Particulars of the Application*

An application submitted to the Authority to conduct exploration, discovery and study of Cultural Heritage shall be prepared in accordance with the regualtions or directives issued for the implementation of this proclamation.

32. *Particulars of the Permit*

The particulars of a permit granted for exploration, discovery, and study of Cultural Heritage shall be provided in the regulations and directives issued for the implementation of this proclamation.

33. *Duration of Validity of the Permit*

1) Cultural Heritage exploration, discovery and study permit may be granted for a period not exceeding three years.
2) The Authority may renew the permit for a period of not more than two years where the period of its validity expires before the work is completed.
3) The Authroity, upon reception of a new application, may grant the permit as necessary in addition to the time provided in Sub-Articles (1) and (2) of this Article.

34. *Fees for the Issuance and Renewal of Permit*

Fees for the issuance and renewal of permit shall be determined by the regualtions to be isssued for the implementation of this proclamation.

35. *Duties of Permit Holder*

Every permit holder shall have the following duties:

1) submit periodically, to the Authroity, progress reports on the exploration, discovery and study works.
2) keep a special register with complete description of each exploration, discovery and study.
3) properly preserve every exploration, discovery and study and hand over same to the Authority.
4) keep every exploration, discovery and study in secret in accordance with the terms of the agreement concluded with the Authority;
5) not to explore or study beyond the kind of study and the site permitted;
6) carry out the study in a manner that may not damage the culture, belief and psychology of the peoples inhabiting in the area where the study is conducted.
7) restore the site to its original state at the completion of the exploration work.
8) ensure the participation and training of Ethiopians in the exploration, discovery and study of Cultural Heritage;
9) provide insurance coverage for Ethiopian participants in field activities;
10) fulfill such other duties as are required by the profession; and
11) respect and implement this proclamation and the regulations and directives to be issued thereunder.

፴፮· ፈቃድን ስለማገድና ስለመሠረዝ

፩· የቅርስ ፍለጋ ፡ ማዕድና ጥናት ፈቃድ የተሰጠው ሰው የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፴፭ ከጣሰ ባለሥልጣኑ በጉዳዩ ላይ ውሳኔ እስኪሰጥ ድረስ ፈቃዱን ሊያግድበት ይችላል።

፪· የቅርስ ፍለጋ ፡ ማዕድና ጥናት ፈቃድ የተሰጠው ሰው በዚህ አዋጅ ወይም ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት የተጣሉበትን ግዴታዎች ካላከበረ ወይም ለሕዝብ ጥቅም ሲባል አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ባለሥልጣኑ በማናቸውም ጊዜ ፈቃዱን ሊሰርዝበት ይችላል።

፫· የቅርስ ፍለጋ ጥናት ማዕድና ፈቃድ የተሰረዘበት ሰው ቅሬታውን ውሳኔ በተሰጠ በ፴ ቀናት ውስጥ ለሚኒስትሩ ሊያቀርብ ይችላል ፡ የሚኒስትሩ ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል።

፴፯· ቁጥጥር ስለማድረግ

፩· ባለሥልጣኑ የቅርስ ፍለጋውን ፕሮጀክት በሚመለከቱ ጉዳዮች የሚወክለው ኃላፊ ይመድባል።

፪· በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ መሠረት የተመደበ ኃላፊ የቅርስ ፍለጋው ፡ ማዕድና ጥናቱ በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈጸም በወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት መከናወኑን ይቆጣጠራል።

፴፰· ግኝትን ስለማሳወቅ

ማንኛውም ከመስክ የተገኘ ግኝት በቅድሚያ በአገር ውስጥ መገናኛ ብዙሃን በባለሥልጣኑ አማካኝነት መገለጽ አለበት።

፴፱· ዘገባዎችንና የጥናት ውጤቶችን ስለማሳተም

፩· የቅርስ ፍለጋ ፡ ማዕድና ጥናት የመስክ ሥራ ከተጠናቀቀ በኋላ ባለው የአምስት ዓመት ጊዜ ውስጥ የፍለጋውን ዘገባዎችና የጥናቱን ውጤቶች ለማሳተም ፈቃድ የተሰጠው ሰው ብቸኛ ባለመብት ይሆናል ፡ ሆኖም እነዚህን ከማሳተሙ አስቀድሞ ባለሥልጣኑን ያሳውቃል።

፪· የቅርስ ፍለጋ ፡ ማዕድና ጥናት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ከእያንዳንዱ እትም አምስት ቅጂ ለባለሥልጣኑ ይሰጣል።

፫· የቅርስ ፍለጋ፡ ማዕድና ጥናት ፈቃድ የተሰጠው ሰው የፍለጋውን ዘገባዎችና የጥናት ውጤቶች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተገለጸው ጊዜ ውስጥ ካላሳተመ ባለሥልጣኑ እነዚህኑ በሙሉ ወይም በከፊል ራሱ ለማሳተም ወይም ሌላ ሰው እንዲያሳትማቸው ለመፍቀድ ይችላል።

፵ በጥናቱ ውጤቶች ላይ ስለሚኖር ባለሀብትነት

የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፴፭ ንዑስ አንቀጽ (፫) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ፡ የቅርስ ፍለጋ ማዕድና ጥናት ፈቃድ የተሰጠው ሰው ያካሄደው ጥናት ውጤት የሆነ ማናቸውንም ጽሑፍ በሚመለከት የባለሀብትነት መብቱ በኢትዮጵያ የፍትሐ ብሔር ሕግ መሠረት የተጠበቀ ነው።

፵፩· በአጋጣሚ ስለተገኙ ቅርሶች

፩· ማንኛውም ሰው የማዕድን ሥራ ፡ የሕንፃ ፡ የመንገድ ፡ ወይም ተመሳሳይ ሥራ ለማካሄድ ባደረገው ቁፋሮ ወይም በማናቸውም አጋጣሚ ሁኔታ ቅርሶችን ሲያገኝ ወዲያውኑ ለባለሥልጣኑ ሪፖርት ማድረግና ባለሥልጣኑ ቅርሶቹን እስኪረከባቸው ድረስ በተገኙበት ሁኔታ እንዲቆዩ ተገቢውን ጥበቃ ማድረግ አለበት ።

፪· ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት ሪፖርት እንደደረሰው የተገኘውን ቅርስ ለመመርመር ፡ ለመረከብና ለመመዝገብ ተገቢውን እርምጃ መውሰድ አለበት ።

36. *Suspension and revocation of Permit*

1) In the event a permit holder violates the provision of Article 35 of this Proclamation, the Authority may suspend the permit until it gives a decision on the case.
2) The Authority may revoke the permit where the holder fails to comply with the requirements of this proclamation, and the regulations and directives issued for the implementation of this proclamation.
3) Any person whose license is revoked pursuant to this Article may appeal to the Minister within 30 days of receipt of such decision. The Minister's decision on the Case shall be final.

37. *Supervision*

1) The Authority shall assign an official to represent it in matters relating to the exploration project.
2) The official assigned pursuant to Sub-Article (1) of this Article shall supervise the proper carrying out of the exploration, discovery and study work in accordance with the provisions of this proclamation and regulations and directives issued for the implementation of this proclamation.

38. *Publicizing Discoveries*

Any field discovery shall be first publicized, through National media by the Authority.

39. *Publication of Reports and Result of Studies*

1) The permit holder shall have the exclusive right to publish the exploration reports and the results of these studies for five years period following the completion of the field work, provided; however, that, he shall give notice to the Authority prior to the publication of same.
2) The permit holder shall provide the Authority, free of charge, with five copies of each such publication.
3) In case of failure by the permit holder to publish the reports and results of his studies within the period specified under Sub-Article(1) of this Article, the Authority may itself publish them fully or partly or authorize their publicaiton by any other person.

40. *Ownership over Result of Studies*

Without prejudice to the provisions of Sub-Article (3) of Article 35, the ownership right of the permit holder over documents bearing the results of his studies shall be protected in accordance with the relevant provisions of the Ethiopian Civil Code.

41. *Fortuitous Discovery of Cultural Heritage*

1) Any person who discovers any Cultural Heritage in the course of an excavation connected with mining explorations, building works, road construction or other similar activities or in the course of any other fortuitous event, shall forthwith report same to the Authority, and shall protect and keep same intact, until the Authority takes delivery thereof.
2) The Authority shall, upon receipt of a report submitted pursuant to Sub-Article (1) hereof, take all appropriate measures to examine, take delivery of, and register the Cultural Heritage so discovered.

፫· ባለሥልጣኑ በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት እርምጃ ካልወሰደ ቅርሱን ያገኘው ሰው በክልሉ ለሚገኝ የመንግሥት ባለሥልጣን ዝርዝር ሁኔታውን በጽሑፍ በማሳወቅ ከኃላፊነት ነፃ ሊሆን ይችላል።

፬· ባለሥልጣኑ በአጋጣሚ የተገኘን ቅርስ በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (፩) እና (፪) መሠረት ላስረከበ ሰው ተገቢው ሽልማት እንዲሰጠው ያደርጋል ፤ እንዲሁም ቅርሱን ያገኘው ሰው በዚህ አንቀጽ መሠረት ግዴታውን ለመወጣት ያወጣው ወጭ ካለ ባለሥልጣኑ ይተካለታል።

ክፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

፵፪· ስለተከለለ ሥፍራ

፩· በሚኒስትሩ አሳሳቢነት የሚኒስትሮች ምክር ቤት የማይንቀሳቀሱ ቅርሶች ክምችት ያለበትን ቦታ ከመሬት በታች ተቀብረው የሚገኙ ቅርሶችን ክምችት አለበት ተብሎ የተገመተን አካባቢ በተከለለ ሥፍራነት መሰየምና በነጋሪት ጋዜጣ ማሳወቅ ይችላል።

፪· በሚኒስትሮች ምክር ቤት በተለይ በሌላ አኳኋን ካልተወሰነ በስተቀር ፤ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሠረት በተከለለ ሥፍራ ከባለሥልጣኑ የተሰጠ ፈቃድ ሳይኖር የሕንፃ ፤ የመንገድ ወይም ማናቸውንም ዓይነት የቁፋሮ ሥራ የመሬት ንቅናቄ ሊያስከትል የሚችል ማናቸውንም ተግባር ማከናወን አይቻልም።

፫· ማንኛውንም ሰው የተከለለ ሥፍራ አስፈቅዶ ማንኛውንም ዓይነት የግንባታ ሥራ ሲያከናውን ቅርስ ካገኘ ሥራውን አቁሞ ሁኔታውን ለባለሥልጣኑ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት ።

፵፫· ስለ ቁጥጥር

፩· ከባለሥልጣኑ ሥልጣን የተሰጠው ተቆጣጣሪ ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሠረት ማናቸውም ቅርስ በሚገኝበት ቦታ በተገቢው ሰዓት ለመግባትና ቅርሱ ተገቢው አያያዝና ጥበቃ የተደረገለት መሆኑን ለመቆጣጠር ይችላል።

፪· ማናቸውም የቅርስ ባለቤት ፤ ተገቢውን የመታወቂያ ወረቀት የያዘ የባለሥልጣኑ ተቆጣጣሪ በዚህ አንቀፅ (፩) መሠረት ቅርሱ ወደሚገኝበት ቦታ ለመግባትና ለመቆጣጠር እንዲችል የመተባበር ግዴታ አለበት ።

፵፬· የመተባበር ግዴታ

ማንኛውም ሰው ይህን አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈፀም የወጡ ደንቦችንና መመሪያዎችን በማስፈፀም ረገድ የመተባበር ግዴታ አለበት ።

፵፭· ቅጣት

፩· በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ከበድ ያለ ቅጣት የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር ፤

ሀ) የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፲፰፣ ፳፣ ፳፫(፩)፣ ወይም ፵፬(፪) ድንጋጌ የተላለፈ እንደሆነ እስከ ፮ ወር በሚደርስ እሥራት ወይም እስከ ብር ፩ሺ፭፻ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

3) Where the Authority fails to take an appropriate measures within six month in accordance with Sub-Article(2) of this Article, the person who has discovered the Cultural Heritage may be released from his responsibility by submitting, a written notification with a full description of the situation, to the Regional government official.

4) The Authority shall ensure that the appropriate reward is granted to the person who has handed over a Cultural Heritage discovered fortuitously in accordance with sub-Articles(1) and (2) of this Article. And such person shall be entitled to reimbursement of expenses, if any, incurred in the course of discharging his duties under this Article.

PART FOUR
Miscellaneous Provisions

42. *Reserved Areas*

1) The Council of Ministers may, upon the recommendation of the Minister, declare any area as a reserved area and publish same in the Negarit Gazeta, where an assemblage of immovable Cultural Heritage is situated or where such an area is deemed to be an archaeological site.

2) Unless otherwise specifically decided by the Council of Ministers, no person may, without a permit issued by the Authority, carry out building or road construction, excavations of any type or any operation that may cause ground disturbance in an area declared reserved pursuant to Sub-Article (1) of this Article.

3) Any person who holds permit to conduct construction works in a reserved area and who discovers Cultural Heritage in the course of construction acitivities shall stop construction and shall forthwith report same in writing to the Authority.

43. Inspection

1) An inspector authorized by the Authority may, in accordance with the directives issued by the Minister, enter at reasonable hours, any place where there is any Cultural Heritage and conduct inspection to ensure that the Cultural Heritage is properly maintained and protected.

2) The owner of Cultural Heritage shall have the duty to allow any inspector of the Authority carrying proper identification to enter any place where the Cultural Heritage is found and to inspect same in accordance with Sub-Article (1) of this Article.

44. *Duty to Cooperate*

Every person shall have the duty to cooperate in matters relating to the regulations and directives issued for the implementation of this proclamation.

45. *Penalty*

1) Unless the Penal Code provides for a more severe penalty, any person who:

(a) violates the provisions of Articles 18, 20, 23 (1) or 44 (2) of this proclamation shall be punished with imprisonment of not exceeding six months or with fine of upto Birr 1500 or with both;

ለ) የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፲፱/፩/፣ ፳፩፣ ፳፪/፪/፣ ወይም ፴፭ ድንጋጌ የተላለፈ እንደሆነ እስከ አንድ ዓመት በሚደርስ እስራት ወይም እስከ ብር ፫ሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

ሐ) የዚህን አዋጅ አንቀጽ ፳፬ ፣ አንቀጽ ፳፯ ወይም አንቀጽ ፴(፩) ፣ ፵፪(፩) ወይም ፵፫(፪) ድንጋጌ የተላለፈ እንደሆነ ከሦስት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ ጽኑ እስራት ወይም ከብር አሥር ሺ እስከ ብር አሥራ አምስት ሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

፪· በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ከበድ ያለ ቅጣት የሚያስቀጣ ካልሆነ በስተቀር ማንኛውም ሰው፣

ሀ) በቅርስ ላይ የስርቆት ወንጀል ከፈፀመ ከሰባት ዓመት በማያንስ ከአስር ዓመት በማይበልጥ ፅኑ እስራት ይቀጣል።

ለ) ሆን ብሎ በቅርስ ላይ የማፍረስ ወይም ጉዳት የማድረስ ወንጀል ከፈፀመ ከአስር ዓመት በማያንስ ከሃያ ዓመት በማይበልጥ ፅኑ እስራት ይቀጣል፣

ሐ) በሥራ ኃላፊነታቸው አጋጣሚ ያገኘውን ቅርስ የሚሰርቅ ወይም የሚያሰርቅ ወይም ጉዳት እንዲደርስ የሚያደርግ ከአስራ አምስት ዓመት በማያንስ ከሃያ ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እስራት ይቀጣል።

፵፮· ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

፩· የሚኒስትሮች ምክር ቤት ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ደንብ የማውጣት ሥልጣን አለው።

፪· ሚኒስትሩ ለዚህ አዋጅ አፈጻጸም መመሪያ የማውጣት ሥልጣን አለው።

፵፯· የተሻሩና ተፈፃሚነት የሌላቸው ሕጎች

፩· የቅርሶች ጥናትና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፴፮/፲፱፻፹፩ በዚህ አዋጅ ተሽሯል።

፪· ማንኛውም ሕግ ወይም የተለምዶ አሠራር ሁሉ ይህን አዋጅ የሚቃረን ከሆነ ይህን አዋጅ በሚመለከት ጉዳይ ተፈፃሚነት አይኖረውም ።

፵፰· አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከሰኔ ፳ ቀን ፲፱፻፺፪ ዓ·ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ፣ ሰኔ ፳ ቀን ፲፱፻፺፪ ዓ·ም

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

(b) violates the provisions of Articles 19(1), 21, 22(2) or 35 of this proclamation shall be punished with imprisonment of not exceeding one year or with fine not exceeding Birr 3000 or with both;

(c) violates Articles 24 or 27 or 30(1) 42(1)or 43(2) of this proclamation shall be punished with rigorous imprisonment from three to five years or with fine from Birr 10,000 to 15,000 or with both.

2) Unless the Penal Code provides for a more severe penalty, any person who:

a) commits theft on Cultural Heritage shall be punished with rigorous imprisonment of not less than seven years and not exceeding ten years;

(b) destroys or damages Cultural Heritage intentionally shall be punished with rigorous imprisonment not less than ten years and not exceeding twenty years;

(c) in the exercise of his official duty destroys, or damages or abstracts Cultural Heritage or causes them to be abstracted, in order to obtain an unlawful enrichment shall be punished with rigorous imprisonment of not less than fifteen years and not exceeding twenty years.

46. *Power to Issue Regulations and Directives*

1) The Council of Ministers has the power to issue Regulations for the implementation of this proclamation.

2) The Minister shall have the power to issue directives for the implementation of this proclamation.

47. *Repealed and Inapplicable laws*

1) Study and Protection of Cultural Heritage proclamation No. 36/1989 is hereby repealed.

2) Any law or practice shall, in so far as it is inconsistent with the provisions of this proclamation, have no force or effect in relation to matters provided for in this proclamation.

48. *Effective Date*

This Proclamation shall enter into force as of the 27th day of June, 2000.

Done at Addis Ababa this 27th day of June, 2000.

NEGASO GIDADA (DR.)
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ
BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE